

Hälso- och sjukvårdens utveckling i Landstinget Västernorrland

Förslag från Vänsterpartiet

Landstingets vision:

"En trygg, jämlik och nära vård

Vården ska fördelas efter behov och vara solidariskt finansierad. Alla människor ska ha likvärdiga förutsättningar att få den vård de behöver och bemötas professionellt och med respekt. Primärvården ska vara väl utbyggd, även på landsbygden. Systemen för ersättning ska styra mot dessa mål. Folkhälsoarbetet är en grundsten till en effektiv och bra sjukvård. Investeringar i hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser ska avlasta vårdapparaten. Diskriminerande strukturer ska motverkas. Samverkan med kommunerna och mellan specialist- och primärvården är av största vikt för att möjliggöra en God Vård av de mest sjuka äldre och psykiskt funktionsnedsatta." (Landstingsplanen 2017-2019)

För att uppnå visionen måste vården aktivt möta de nya krav och möjligheter som väntar framtidens hälso- och sjukvård. Den största förändringen är hur antalet äldre, och speciellt de äldre äldre, kommer att öka. Andelen personer över 65 år i befolkningen beräknas öka med hela 41 procent från 2009 till 2035. Andelen äldre äldre, som har det största behovet av samhällets vård och omsorg, kommer att öka än mer.

Kronisk sjukdom förekommer hos nästan halva befolkningen. Redan i dag står kroniskt sjuka personer för 80–85 procent av sjukvårdskostnaderna och 75 procent av läkemedelskostnaderna.

Fler informerade patienter nöjer sig inte med mindre än den allra bästa vården. Till detta kommer en allt snabbare kunskapsutveckling, ny teknik och en ökad komplexitet i styrning, kompetensförsörjning och samverkan.

När vi planerar och organiserar landstingets hälso- och sjukvården utgår vi ifrån befolkningens behov.

Viktiga frågor för att kunna möta behoven i framtiden.

Hälso- och sjukvårdens resurser måste både öka och användas mer effektivt.

Vården behöver öka antalet medarbetare för att möta de ökande behoven. Samtidigt måste varje medarbetare kunna använda – och utveckla – sin kompetens på rätt sätt tillsammans med kollegor med andra kompetenser. Ny teknik, nya läkemedel och nya metoder kräver investeringar men ger också nya möjligheter att ge fler patienter effektiv vård.

Gott ledarskap med nära och närvarande ledare.

En bra dialog och samverkan mellan chef och medarbetare är avgörande för en bra arbetsmiljö där personalen trivs och driver verksamheten framåt. Det är därför viktigt att cheferna finns nära sina medarbetare och har det mandat som krävs för att kunna ta ansvar för verksamheten.

Koncentration – standardisering av vårdförlopp – samverkan – decentralisering.

I den högspecialiserade vården är koncentration av vården viktig för att garantera kompetens och tillräckligt underlag. Därför är det viktigt att slå vakt om och utveckla Norrlands Universitetssjukhus, NUS. Genom standardiserade vårdförlopp och regionala behandlingslinjer kan denna vård på högsta nivå utföras i nära samverkan med våra tre sjukhus i länet. Ny teknik ger samtidigt möjligheter att ta tillvara och utveckla kompetensen hos specialisterna i länet och successivt decentralisera fler moment i vården.

Även om produktionen blir effektivare med koncentrerad vård måste detta för den växande gruppen äldre äldre vägas mot dessa patienters behov av närhet och kontinuitet.

Basal och akut vård ges nära på de tre akutsjukhusen.

Den basala sjukhusvården är den som flest patienter har behov av inom de flesta specialiteter. Kvinnosjukvården med BB-avdelningar är en viktig del av den basala vård som ska finnas på alla sjukhus.

Den basala vården dominerar även inom den akuta vården. För alla patienter, men speciellt för de med för skör hälsa för att klara långa transporter, är det viktigt för patientsäkerheten att denna vård kan ges nära och med hög kontinuitet. De höga volymerna gör också detta möjligt ur effektivitetssynpunkt.

Specialisering och fördelning av mer kvalificerade planerade vårdinsatser.

Detta är en metod för att stödja och komplettera sjukhusens akuta och basala uppdrag och för att använda resurser och kompetens optimalt där den finns. Ett viktigt syfte är att minska kötider.

Framtidens hälso- och sjukvård i Landstinget Västernorrland bygger på att länets tre sjukhus och primärvård arbetar tillsammans för hela länets bästa, och samtidigt specialiserar olika delar av sin verksamhet. På sikt ges därmed också goda möjligheter att bli verkligt värdefulla och unika delar för hälso- och sjukvårdssystemet i en kommande storregion. Ett exempel på sådan spetskompetens i en unik anpassad miljö är livsstilsmedicinskt center vid Österåsens hälsohem.

Personcentrerad vård.

All vård, basal – akut – specialiserad – högspecialiserad inom både sjukhus och primärvård, ska samverka och vara personcentrerad med så hög kontinuitet som möjligt. Det innebär att patienten och dennes behov står i centrum utifrån ett helhetsperspektiv och att sjukvården organiseras för att underlätta patientens väg genom vården. Varje patient har en fast vårdkontakt.

Primärvården ska ge en större del av vården nära patienterna.

Primärvården måste tillföras en större andel av sjukvårdens resurser för att kunna fungera som första linjens vård. De vård sökande får träffa rätt yrkeskategori utifrån de problem de söker vård för. All vårdpersonal får arbeta utifrån sin högsta kompetens, vilket möjliggör patienternas bästa omhändertagande och att resurserna används mer effektivt. Primärvården har egna specialister inom fler områden, framför allt geriatrik och andra specialiteter som de äldre patienterna har stort behov av.

Tidiga insatser för psykisk hälsa.

Den psykiska ohälsan liksom missbruk ökar, särskilt bland yngre. Ökade resurser behöver tillföras primärvården och BUP för att tidigt kunna möta detta i nära samverkan med specialistvården och kommunerna.

Vården inom landstinget och kommunerna knyts ihop utifrån patienternas behov.

Vi har ofta samtidigt behov av vård- och omsorgsinsatser från olika enheter inom landstinget

och kommunen. Det är viktigt att dessa kompletterar och kuggar i varandra på bästa sätt utifrån individens behov. Som vårdtagare är det viktigt för livskvaliteten och vårdresultatet att all denna vård ges med kontinuitet och samordnat. Detta är särskilt viktigt för de kroniskt sjuka och äldre med behov av både omsorg och vård. För vårdgivarna ger en samordning med samnyttjande av resurser och kompetenser bättre effektivitet.

Sammanhållna vårdområden.

Samordning av insatser och hälsofrämjande folkhälsoarbete blir allt viktigare, liksom patienternas möjligheter till delaktighet och egenvård. Hela den kedja som utgörs av prevention, stöd till egenvård, primärvård och specialiserad vård måste ur patientens perspektiv utgöra en enhet.

Samarbetet med kommunerna ska inriktas på att uppnå en bättre, mer kontinuerlig och personcentrad vård och omsorg genom gemensamma Sammanhållna vårdområden (jfr samverkan mellan Norrtälje kommun och Stockholms läns landsting). Detta underlättar också nödvändig resursöverföring från sjukhusvården till primärvården.

Fokus på patientgrupper med stora behov är nödvändigt.

Vården anpassas och organiseras efter en åldrande befolkning och en kraftigt ökad förekomst av kroniska sjukdomar. Till dessa sjukdomar hör hjärt-kärlsjukdom, diabetes, lungsjukdomar som KOL, men också cancer, reumatiska sjukdomar och demenssjukdomar. Målet ska vara att uppnå en sammanhållen och jämställd vård, som ur patientens perspektiv utgör en helhet.

Kompetensutveckling och en attraktiv miljö för medarbetarna.

För att Landstinget Västernorrland ska klara den framtida vården är det avgörande att våra medarbetare trivs och känner att de kan utvecklas. Landstinget måste också kunna attrahera och utbilda nya egna medarbetare för de framtida behoven.

För att nå dessa mål krävs att utbildningsmöjligheter, personalvillkor, arbetsscheman, arbetsmiljö och arbetsorganisation utvecklas till toppnivå i landet. Medarbetarna måste känna att deras idéer och kompetens efterfrågas och tas tillvara på bästa sätt. Arbetsuppgifter, roller och ansvar inom hälso- och sjukvårdens verksamheter ska ses över kontinuerligt.

För kompetensförsörjningen är det viktigt att varje sjukhus har sådan bredd och spets att det är en bra utbildningsmiljö och är attraktivt för nuvarande och framtida personal. De tre akutsjukhusen med basal och akut vård inom de flesta specialiteter är en bra och nödvändig bas för den nödvändiga egna utbildningen av framtidens specialister.

Kompetensförsörjningen ska på alla nivåer betraktas som en av verksamhetens viktigaste planeringsfrågor.

Jarvis Klaffin
Janne Ros

Ulla Carl
Annika